

Fördjupningsuppgift i samhällskunskap till *Platsen utanför*

Samhällskunskap: Reflektioner utifrån *Platsen utanför*

Till läraren

Uppgiften ger läraren möjlighet att bedöma elevens:

- kunskaper om historiska förutsättnings betydelse för dagens samhälle samt om hur olika ideologiska, politiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer.
- förmåga att söka, kritiskt granska och tolka information från olika källor samt värdera källornas relevans och trovärdighet.

Utställningen *Platsen utanför* fokuserar på fyra olika platser som alla bär på en berättelse om svensk efterkrigstid och de historiska förutsättningarnas betydelse för dagens samhälle.

I **Beckomberga sjukhus** kan vi avläsa folkhemmets sökande efter ett värdigt mänskligt liv, individens frihet och trygghet, efter individens möjligheter att ingå i kollektivet och efter majoritetssamhällets uppfattning om normalitet.

Utställningen om skyddsrummet **Elefanten** sätter ljuset på hur vi påverkas av internationella storpolitiska frågor och vilka åtgärder vi vidtar för att förbereda oss. Då gällde det kalla krigets kärnvapenhot, idag handlar det om handelskrig, klimatfrågor och strategier för att hantera pandemier.

Rysslägret i **Lissma** påminner om att svensk suveränitet och ekonomi fortfarande är helt beroende av goda relationer till världens stormakter, och att olika värden potentiellt kan hamna i konflikt när vi går dem till viljes: till exempel USA, Kina, EU, Ryssland.

I utställningen om kärnkraftverket i **Ågesta** finns ett tema vi känner igen från vår egen tid, med argument för att det är nya, tekniska lösningar som ska lösa utmaningar vi står inför. Andra menar att det inte går att lösa med teknik, utan bara med förändrat beteende hos människor.

I den här uppgiften ska eleven välja en av fyra platser i utställningen *Platsen utanför* och analysera platsen utifrån tre av fem valbara perspektiv: 1) ideologiska, 2) politiska, 3) ekonomiska, 4) sociala, 5) miljömässiga.

Eleven ska dessutom välja en dagsaktuell situation eller samhällsfråga som relaterar till den historia som platsen berättar om och förklara sambanden mellan den historiska utvecklingen och dagens aktuella situation.

Redovisning kan ske genom argumenterande tal, redogörande uppsats eller en producerad podd där eleverna med exempel ur historia och samtid redogör för sina svar.

Till Eleven, uppgiftsbeskrivning

1. De fyra platserna i utställningen *Platsen utanför* berör olika frågor eller situationer som fortfarande är aktuella: energipolitiken och kärnkraftsfrågan i *Ågesta*; samhällshot och kraftmätningen mellan stormakter i *Elefanten*; medicinsk etik och rättigheter för funktionsnedsatta, liksom synen på psykisk ohälsa i *Beckomberga sjukhus*; och flyktingars rättigheter samt Sveriges förhållande till stormakter i *Lissma*.

Välj en av de fyra platserna i utställningen *Platsen utanför*. Välj tre av följande fem perspektiv för att analysera platsens historia: 1) ideologiska, 2) politiska, 3) ekonomiska, 4) sociala, 5) miljömässiga.

- a. Vilka ideologiska, politiska, ekonomiska, sociala eller miljömässiga skäl kan du se till att verksamheten startade?
 - b. Följ ämnet som rör din valda plats in i vår egen tid och redogör för historiens betydelse för utvecklingen i nutiden. Hur ser dagens situation ut?
2. På vilket sätt är Stockholms läns museums digitala utställning om Lissma en tillförlitlig källa att utgå ifrån för att besvara ovanstående fråga? Saknar du några uppgifter som skulle öka tillförlitligheten? Ge i så fall exempel på information som du tycker saknas och förklara *varför* det skulle öka utställningens tillförlitlighet för att besvara fråga 1.